

DE DIACONALE GRONDHOUDING

Situering

In dit materiaal staan eigen verdieping en bewustwording centraal ten einde te komen tot een diaconale grondhouding.

De stelling waar vanuit gegaan wordt is:

- Wanneer we er zijn voor de ander, zonder onszelf uit het oog te verliezen en in vrijheid onze verantwoordelijkheid durven nemen dan kunnen we van onszelf zeggen: 'We zijn begenadigde mensen'

Het materiaal is ontwikkeld met een brede doelgroep voor ogen namelijk: mensen die werkzaam zijn in de verschillende deelvelden van de parochie, zoals: diaconie, liturgie, catechese en kerkopbouw.

Er wordt een interessante insteek genomen om zich te verdiepen in de diaconale grondhouding, door woorden als "verantwoordelijkheid" en "genade".

Opzet

1. Kennismaking met diaconie: Wie staat er naast de ander. Jij?
2. Inzicht in je verantwoordelijkheidsgevoel voor een ander: Kun je verantwoordelijkheid afkopen?
3. Wat roept het woord "genade" bij ons op?: Wat is genade?

1 Kennismaking met diaconie

Wie staat er naast de ander? Jij!?

Algemene informatie over diaconie:

- Diaconie is een hartszaak, komt van binnen uit.
- Solidariteit (Handelingen 4,32)
- Bevrijding(Exodus 3)
- Ontmoeting (er zijn voor elkaar)
- Barmhartigheid
- Diaconie is een dienst van zorg.

- Zijn er nog andere woorden of definities voor diaconie te bedenken?
- Wat verstaat uzelf onder diaconie?

2. inzicht in je eigen verantwoordelijkheidsgevoel voor een ander

Kun je verantwoordelijkheid afkopen?

Wanneer we ons inzetten voor de ander, doen we dat dan vanuit ons verantwoordelijkheidsbesef of kopen wij onze verantwoordelijkheid af? Hoe staat verantwoordelijkheid in relatie tot rijkdom en armoede, zowel geestelijk als materieel.

Een rijke kan zich schuldig voelen omdat zijn rijkdom niet op een rechtvaardige manier verkregen is. Een arme kan zich schuldig voelen omdat hij leeft van de gemeenschap en niets doet om daar verandering in aan te brengen.

Beiden, rijken en armen, hebben een eigen verantwoordelijkheid. De rijke moet zijn rijkdom niet gebruiken om nog rijker te worden, maar ten dienste te stellen van het algemeen belang.

De arme heeft de verantwoordelijkheid om een bijdrage aan de samenleving te leveren. Met andere woorden: wat doe je met je rijkdom en wat doe je met je armoede?

Op basis waarvan kies je? Voel je jezelf geroepen?

- Lees het verhaal van ‘De barmhartige Samaritaan’ (Lucas 10; 25-37)
In dit verhaal gaat het ook over verantwoordelijkheidsbesef
- Neemt de barmhartige Samaritaan zijn verantwoordelijkheid of koopt hij deze af? Ben ik mijn broeders hoeder?

3. Wat roept het woord genade bij ons op?

Wat is genade?

Onder genade kunnen we verstaan: ruimtescheppend en levengevend.

Tegenover genade staat ongenade. Als we om genade smeken duidt dat op een ongelijke positie ten opzichte van de ander. Macht tegenover onmacht. Om genade smeken is een vernederende ervaring die niet tot bevrijding leidt. Bijbelse genade betekent dat mensen echt vrij kunnen worden. Mensen worden niet gekleineerd of afhankelijk gemaakt maar worden rechtop gezet doordat de ander naast hen gaat staan. De mens wordt bevrijd om te komen tot onafhankelijkheid/ autonomie. Pas dan kan men tot een keuze komen. Het is van essentieel belang dat je jezelf er van bewust bent dat het altijd gaat om de positie ik en de ander. Vanuit dat bewustzijn kun je de ander nabij zijn. Naaste zijn voor de ander.

In het erkennen van de ongenade begint de genade en dit kan leiden tot bevrijding. Op weg naar vrijheid worden mensen elkaars naaste, maar ook de mens en God.

Lees de tekst “de genadevogel”. In deze tekst komt genade en ongenade aan bod.

Praat met elkaar over de volgende vragen:

- Welke begrippen van genade en ongenade komen in het artikel terug?
- Wanneer ben je een begenadigd mens?

Bijlagen

Tekst :

De genadevogel

Ergens in het oude oosten luisterde iemand af wat in een korte twist tussen een struisvogel en een ooievaar gezegd werd.

Het zijn bakerpraatjes, zei de struisvogel struis, toen de ooievaar haar verweet wel eieren te leggen maar ze niet te bewaken, wel een nest te bouwen en vol jongen te werpen, maar ze niet te verzorgen en ze desnoods ruw te verstoten, wanneer de eigen plaats in het gedrang dreigde te komen. Wel de lusten en niet de lasten, - dat vind ik geen stijl, zei de ooievaar nog. Bakerpraatjes, hield de struisvogel vol. Ik vind dat ik het volste recht heb met mijn eieren te doen wat ik zelf wil en de jongen in mijn nest moeten maar op eigen benen staan. Soms vraag ik me trouwens af of ze eigenlijk wel in mijn nest thuishoren, want wat lijken ze immers op mij? Ik denk wel eens: het is vast een ander ras. In elk geval zolang ik ze bij me wil houden, is het genade voor recht! En terwijl ze nog eens tegen een paar eieren schopte, stak ze haar kop in het zand en mompelde nog onderaards: je komt niet ver zonder 'haar' op je tanden!

De ooievaar bleef wat verlegen bovengronds. Misschien zijn het inderdaad wel bakerpraatjes, overwoog ze, maar dan kruipt mijn bloed blijkbaar waar het niet kan gaan; ik kan het tenminste niet laten om te zorgen voor al wat mijn nest bevolkt. Ik heb geleerde vogels horen zeggen, dat veel kleinen helemaal niet van de ooievaar zijn, maar toch kan ik nooit rusten tot ze hun stek goed gevonden hebben ergens in de wereld en tot zolang houd ik ze onder mijn vleugels. Daar hebben ze recht op, vind ik.

En in het oude oosten draagt sindsdien de ooievaar de naam: 'genadevogel' .

("De genadevogel" uit: verhalen voor de zevende dag; pag. 100)